

U s n e s e n í

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karla Kosteleckého a Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. v právní věci žalobce: **JTR a.s.**, se sídlem xx, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 8. 2012, sp. zn. OÚPSŘ 169/2012-rozh.,

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje, ze dne 6. 8. 2012, sp. zn. OÚPSŘ 169/2012-rozh., s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalobci s e v r a c í soudní poplatek ve výši 4 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem do 15 dnů od právní moci tohoto usnesení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal dne 15. 10. 2012 k poštovní přepravě žalobu k podepsanému krajskému soudu, kterou se domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Jablonec nad Nisou, odboru stavebního a životního prostředí (dále jen „stavební úřad“), ze dne 19. 4. 2012, sp. zn. 403/2012/SÚ/Za, č. j. 29198/2012. Tímto prvostupňovým rozhodnutím bylo vydáno stavebníku Stavebnímu bytovému družstvu xx stavební povolení na stavbu plynové kotelny bytového domu čp. xx a xx, xx a xx, xx. Žalobce byl účastníkem tohoto stavebního řízení, neboť do bytového domu před změnou způsobu vytápění dodával tepelnou energii a je vlastníkem zařízení, umístěného v předmětném bytovém domě, které je součástí CZT. Součástí žaloby byl i návrh žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě.

Podáním žaloby bylo zahájeno řízení proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

Při ověřování podmínek řízení soud zjistil, že žaloba byla za žalobce podána a podepsána Ing. T.B., xx společností. Oprávnění jednat za žalobce Ing. T.B. dokládal prokurou, udělenou mu předsedou a místopředsedou představenstva na základě rozhodnutí představenstva, ze dne 22. 12. 2011, jež neobsahovala oprávnění zcizovat a zatěžovat nemovitosti. Z obchodního rejstříku soud zjistil, že Ing. T.B. není členem

představenstva žalobce, který je akciovou společností, je v obchodním rejstříku zapsán jako prokurista.

Podle § 33 odst. 4 s. ř. s. za právnickou osobu jedná ten, kdo je k tomu oprávněn podle zvláštního zákona s tím, že své oprávnění musí na výzvu soudu prokázat.

Pro určení osob oprávněných jednat za právnickou osobu se použije obecná úprava obsažená v § 20 občanského zákoníku. V posuzovaném případě je žalobce obchodní společností – podnikatelem, proto se na něj vztahuje speciální úprava týkající se jednání podnikatele obsažená v obchodním zákoníku, která má přednost před obecnou úpravou obsaženou v občanském zákoníku. Podle § 13 odst. 1 obchodního zákoníku jedná právnická osoba statutárním orgánem (osobní jednání podnikatele) nebo vedoucím organizační složky podniku (zákonné zastoupení podle § 13 odst. 3 obchodního zákoníku), dále také osobou pověřenou při provozování podniku určitou činností (podle § 15 obchodního zákoníku) a jinou osobou jednající v provozovně podnikatele, nemohla-li třetí osoba vědět, že jednající osoba k tomu není oprávněna podle § 16 obchodního zákoníku (tzv. nezmocněný jednatel). U právnické osoby připadá dále v úvahu smluvní zastoupení, a to na základě udělené plné moci nebo prokury.

Ing. T.B. svoje oprávnění jednat za žalobce prokazoval tím, že mu byla udělena prokura. Povahou prokury a oprávněním prokuristy jednat jménem žalobce v soudním řízení správním se podrobně zabýval Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 19. 8. 2010, č. j. 1 As 53/2010-92, www.nssoud.cz, v němž mimo jiné uvedl:

[18] *Institut prokury je zakotven v § 14 obchodního zákoníku. Pro účely souzené věci je vhodné uvést, že podle odstavce 1 tohoto ustanovení prokurou zmocňuje podnikatel prokuristu ke všem právním úkonům, k nimž dochází při provozu podniku, i když se k nim jinak vyžaduje zvláštní plná moc. Prokuru lze udělit jen fyzické osobě. Podle odstavce druhého v prokure není zahrnuto oprávnění zcizovat nemovitosti a zatěžovat je, ledaže je toto oprávnění výslovně v udělení prokury uvedeno. Z odstavce 7 pak vyplývá, že prokura nezaniká smrtí podnikatele, pokud podnikatel nestanovil, že má trvat pouze za jeho života. Po smrti podnikatele však může prokurista činit jen úkony v rámci obvyklého hospodaření, a je povinen podat neprodleně návrh na zápis tohoto omezení prokury soudu. Úkony přesahující rámec obvyklého hospodaření může prokurista činit jen se souhlasem dědiců a se svolením soudu.*

[19] *Odborná literatura charakterizuje prokuru jako „speciální, široce koncipovanou plnou moc, kterou může udělit pouze podnikatel zapsaný v obchodním rejstříku. Prokura je zastoupením smluvním, typickým pro obchodní vztahy. (...) Pro prokuru je charakteristické, že její rozsah je stanoven samotným zákonem. (...) Ze zákonné dikce plyne, že mimo okruh prokuristovy dispozice se budou nacházet především právní úkony týkající se oblastí nesouvisejících vůbec s podnikáním, jako je např. nakládání s osobním majetkem podnikatele, stejně jako právní úkony jdoucí mimo provoz podniku. Mezi takové můžeme zahrnout třeba prodej podniku nebo ustavení dalšího prokuristy“ (srov. Eliáš, K., Bejček, J., Hajn, P., Ježek, J. a kol. Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 104). Prokura jako tzv. obchodní plná moc zmocňuje prokuristu ke všem právním úkonům, k nimž dochází při provozu podniku. Mezi autory odborné literatury pak panuje shoda v tom, že při interpretaci pojmu „provoz podniku“ bude nezbytné vycházet z judikatury*

a z okolností konkrétního případu (srov. Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. 12. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 47, nebo obdobně Pelikánová, I. Komentář k obchodnímu zákoníku. 1. díl. 4. vydání. Praha: ASPI Publishing, 2004, s. 190).

[20] *K obsahu prokury se vyjádřil Nejvyšší soud např. v rozsudku ze dne 25. 11. 2009, sp. zn. 23 Cdo 2713/2009 (citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou dostupná na www.nsoud.cz), v němž uvedl, že „[p]odle teorie je prokura obchodněprávní plná moc. Propůjčuje prokuristovi zákonem upravenou schopnost zastupovat podnikatele, není však zákonným zmocněním. Neexistuje proto ‚povolání prokurista‘ či prokura jako předem určená funkce ve vnitřní struktuře společnosti. Zákonná úprava prokury slouží především požadavku právní jistoty v obchodněprávním styku, kdy musí mít třetí osoby jistotu o tom, zda jednají s osobou, která je oprávněna podnikatele navenek zastupovat.“ V citovaném rozsudku se Nejvyšší soud vyjádřil rovněž k odlišnému postavení prokuristy a statutárního orgánu. Konstatoval, že rozdíl mezi statutárním orgánem a prokuristou „nespočívá jen ve skutečnosti, že prokurista je zástupcem podnikatele a statutární orgány jednají jako podnikatel sám, podstatné je to, že postavení statutárního orgánu v kapitálových obchodních společnostech mají její vnitřní výkonné orgány (představenstvo, jednatele), které vykonávají řídicí působnost upravenou zákonem, společenskou smlouvou či stanovami. Těžiště této působnosti leží ve vnitřní sféře společnosti, kde uvedeným orgánům náleží každodenní rozhodovací a řídicí činnost, která může být někdy spojena i s nutností jednat navenek. Taková působnost u prokuristy zcela chybí, protože účelem prokury je ustanovení zástupce společnosti způsobilého zavazovat společnost navenek ve věcech provozu jejího podniku.“*

[21] *Institut prokury je používán především v obchodních vztazích. Prokurista jako smluvní zástupce podnikatele je za podnikatele oprávněn uzavírat právní úkony týkající se provozu podniku, tj. převážně zastupovat podnikatele v obchodních závazkových vztazích a ve vztazích na tyto úkony navazujících. Činnost prokuristy tak spočívá zejména v jednání s obchodními partnery, dodavateli či odběrateli, v uzavírání obchodních smluv apod. Prokurista má současně procesní oprávnění jednat za společnost v občanském soudním řízení podle § 21 odst. 1 písm. d) o. s. ř., což souvisí především s jeho oprávněním vymáhat u soudu plnění z uzavřených obchodněprávních smluv apod. Prokuristovi ovšem nenáleží manažerské rozhodování o vnitřních otázkách chodu společnosti, určování budoucího zaměření podniku, či jeho řízení. Tato pravomoc náleží statutárnímu orgánu, který je pověřen obchodním vedením společnosti. Z výše uvedeného vyplývá, že podstatou prokury je především zaručení právní jistoty třetích osob v tom smyslu, že jednání prokuristy v obchodněprávních, resp. civilněprávních závazkových vztazích, je způsobilé společnost zavazovat, a že prokurista je osobou pověřenou jednat za společnost navenek v otázkách týkajících se provozu podniku.*

[22] *Prokurista je tedy osobou, jež má za úkol zabezpečit „provoz podniku“, není ovšem bez dalšího osobou oprávněnou či povinnou vykonávat a uplatňovat práva a plnit závazky a povinnosti, jež pro společnost vyplývají z norem veřejného práva. Nejvyšší správní soud tak již například konstatoval (viz rozsudek ze dne 24. 6. 2010, č. j. I Afs 32/2010 - 86, ve věci Nedcon Bohemia, s. r. o.; (citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), že prokurista není oprávněn jednat za právnickou osobu před správcem daně podle § 9 odst. 2 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. V daňovém řízení může být prokurista toliko smluvním zástupcem právnické osoby, a to na základě plné moci*

jemu udělené podle § 10 odst. 3 tohoto zákona. V zákonném vymezení prokury zmocnění zastupovat daňový subjekt podle § 10 odst. 3 uvedeného zákona samo o sobě obsaženo není, neboť placení daní není právním úkonem týkajícím se provozu podniku, nýbrž právním úkonem vztahujícím se k podnikateli.

[23] *Obdobně i v nyní souzené věci Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že domáhala-li se žalobkyně svým podnětem podání návrhu na zahájení kárného řízení proti soudci krajského soudu a poté podanou žalobou přezkoumání „rozhodnutí“ předsedy daného krajského soudu ohledně tohoto podnětu, nejedná se o právní úkony, k nimž dochází při provozu podniku ve smyslu výše uvedeném. Jedná se o právní úkony vztahující se k podnikateli. Tyto úkony zjevně neodpovídají rozsahu a účelu zákonného vymezení institutu prokury, jak je definována shora. Na tom nic nemění ani skutečnost, že podle tvrzení žalobkyně její valné hromady opakovaně za podnikatelský záměr společnosti stanovily dosažení satisfakce za škody způsobené korupčním zneužitím Krajského soudu v Hradci Králové organizovaným zločinem. Zde je nutno zdůraznit, že zdejší soud se blíže nezabýval meritem souzené věci, totiž otázkou, zda žalobou napadený přípis předsedy krajského soudu je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. (byť v této otázce již existuje prejudikatura, viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2010, č. j. 2 As 66/2009 - 53).*

[24] *Ustanovení § 33 odst. 4 s. ř. s. prokuristovi [narozdíl např. od § 21 odst. 1 písm. d) o. s. ř.] výslovně nepřiznává procesní oprávnění jednat za právnickou osobu v předmětném soudním řízení správním a ze samotného zákonného vymezení prokury takové oprávnění nevyplývá. Aby byl prokurista oprávněn zastupovat společnost v soudním řízení správním, muselo by takové zmocnění být výslovně obsaženo např. v listině o udělení prokury či v samostatné plné moci. Pokud by pak prokurista byl na základě takové plné moci zmocněn k zastupování společnosti v soudním řízení správním, mohl by dle § 31 a násl. občanského zákoníku zmocnit dalšího zmocněnce k zastupování společnosti jen v případě, že by k tomu byl výslovně oprávněn v listině o udělení plné moci, nebo že by byl osobou, která je na základě právního předpisu oprávněna nechat se zastupovat substitutem (např. advokátem).“*

Soud neměl důvod se od shora prezentovaných právních závěrů odchýlit. V daném případě dospěl k závěru, že oprávnění prokuristy žalobce Ing. Tomáše Balcara nezahrnuje oprávnění podat jménem žalobce žalobu v soudním řízení správním, kterou je napadena zákonnost stavebního povolení, které bylo vydáno jinému stavebníku (osobě odlišné od žalobce). Soud má za to, že takový úkon přesahuje zákonné vymezení prokury jako obchodněprávní plné moci udělované k zajištění provozu podniku.

Tento právní závěr soud žalobci sdělil a již dne 16. 10. 2012 vyzval žalobce, aby nedostatek odstranil a prokázal, že Ing. T. B. je za žalobce oprávněn jednat ve smyslu § 33 odst. 4 s. ř. s. Soud postupoval nejdříve neformálně, vyhověl žalobcově žádosti o prodloužení lhůty k prokázání oprávnění Ing. T.B. jednat za žalobce, opětovně žalobce vyzýval dne 4. 12. 2012 a 3. 1. 2013 (s upozorněním, že z tohoto důvodu nelze rozhodovat ani o podaném návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě) a naposledy usnesením ze dne 22. 1. 2013, č. j. 59 A 79/2012-60, v němž žalobce poučil také o následcích nesplnění výzvy soudu.

Protože ani přes opakované výzvy soudu nebyla předložena plná moc, jež by prokuristu žalobce Ing. Tomáše Balcara zplnomocnila k podání žaloby a jednání za žalobce v předmětném soudním řízení správním, dospěl soud k závěru, že předmětná žaloba s návrhem na přiznání odkladného účinku byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou, a proto soud žalobu odmítl dle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Protože byla žaloba odmítnuta, nebylo na místě rozhodovat o podaném návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě.

Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. Žaloba byla odmítnuta, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Soudní poplatek ve výši 4 000 Kč, který byl žalobcem zaplacen, soud vrátí z účtu soudu v souladu s § 10 odst. 3 věta poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, podle kterého soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek za řízení, bylo-li rozhodnuto o odmítnutí návrhu před prvním jednáním soudu.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 6. února 2013.

Mgr. Lucie Trejbalová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Zita Frydrychová

